

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

CAMERA DE CONTURI SATU MARE

Satu Mare, Piața 25 Octombrie nr.1, Cod 440026
Telefon:+(40)261.716.555; Fax:+(40)261.716.736
Website: www.curteadeconturi.ro, E-mail: ccsatumare@rcc.ro

RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2016

la nivelul județului Satu Mare

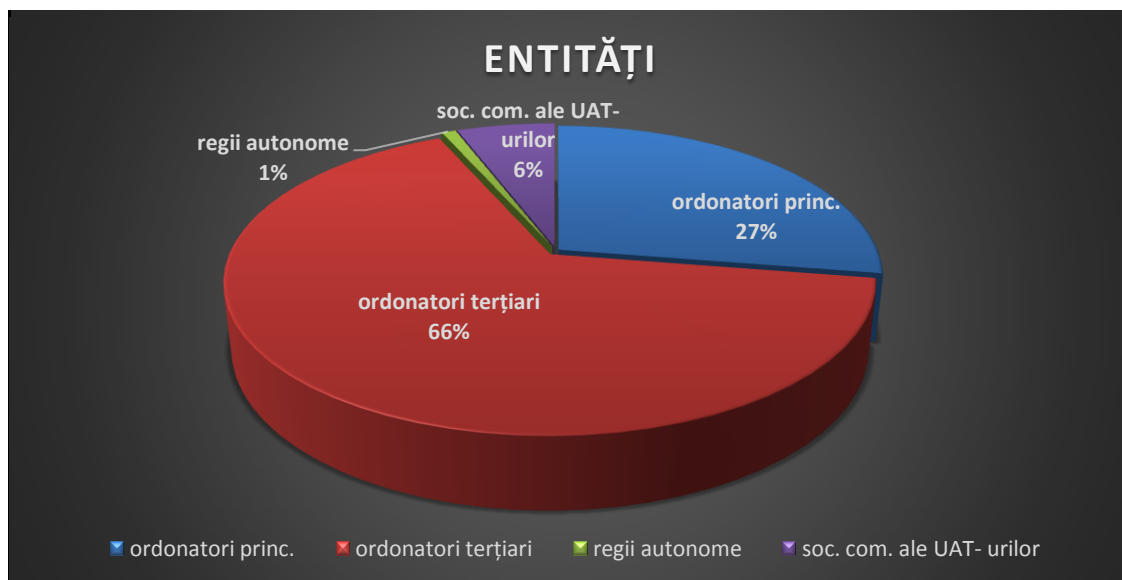
I. Prezentare generală

1. Sfera și competențele de activitate

Camera de Conturi Județeană Satu Mare, conform atribuțiilor și competențelor sale, conferite de Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, a urmărit respectarea prevederilor legale privind gestionarea și utilizarea fondurilor publice, exercitând controlul asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public la entitățile publice care intră în sfera sa de competență.

În cadrul acestor competențe, Camera de Conturi Satu Mare își desfășoară activitățile specifice prevăzute de lege la un număr de **240 entități la nivelul unităților administrativ teritoriale (organizarea entităților după categorii - local)**, structurate astfel:

- 66 ordonatori principali de credite;
- 158 ordonatori terțiari de credite;
- 2 regii autonome de subordonare locală;
- 14 societăți comerciale cu capital integral/majoritar al UAT-urilor.

În conformitate cu Programul de control/audit pe anul 2017, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi a României nr. 275/28.07.2016, în anul 2017 au fost aprobate a se efectua, la nivelul unităților administrativ-teritoriale **73 acțiuni de control/audit**, din care 24 acțiuni de audit financiar, 2 acțiuni de control și 47 acțiuni de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie, respectiv verificare a modului de implementare a recomandărilor formulate în auditul performanței.

În cadrul acțiunilor de audit financiar efectuate la ordonatorii principali de credite potrivit punctului 260 din RODAS s-a efectuat și auditarea situațiilor financiare la un număr de 23 ordonatori terțiari de credite iar un ordonator terțiar de credite a fost cuprins în acțiune distinctă.

2. Domeniul supus auditării

Informațiile privind execuția bugetelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2016 (solicitate Administrației Județene a Finanțelor Publice Satu Mare), se prezintă după cum urmează:

mii lei

	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent / Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județelor	1.031.693	1.006.262	25.431
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii	214.575	211.368	3.206
3. Bugetele creditelor externe			
4. Bugetele creditelor interne		1.199	
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile			

Potrivit datelor centralizate prezentate care cuprind sintetic execuția veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale agregate pe ansamblul județului Satu Mare, veniturile unităților administrativ teritoriale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului la 31.12.2016 au fost în sumă de **1.031.693 mii lei**, iar plățile efectuate au însumat **1.006.262 mii lei**, astfel că execuția bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și bugetul propriu al județului pe anul 2016 s-a încheiat cu un excedent de **25.431 mii lei**.

Suma de **1.199 mii** lei înregistrată la bugetele împrumuturilor interne reprezintă plățile efectuate în anul 2016 din disponibilul din conturile unităților administrativ teritoriale care au contractat astfel de împrumuturi în anii anteriori.

După cum rezultă din execuția bugetelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale, în anul 2016 nu au fost efectuate plăți din credite externe și nici finanțări provenite din fonduri externe nerambursabile.

Situația realizării, în anul 2016, a prevederilor pe principalele categorii de venituri, se prezintă, după cum urmează:

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Încasări	% încasări din prevederi inițiale	% încasări din prevederi definitive
1.Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	137.830	167.204	160.579	116,5	96,0
2.Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	238.459	241.242	240.458	100,8	99,7
3.Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	346.035	398.819	395.464	114,2	99,2
4.Subvenții de la alte nivele ale administrației publice	158.638	411.816	208.677	131,5	50,7
5.Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	38.516	57.832	26.515	68,8	45,8
VENITURI - TOTAL (1+2+3+4+5)	919.478	1.276.913	1.031.693	112,2	80,8

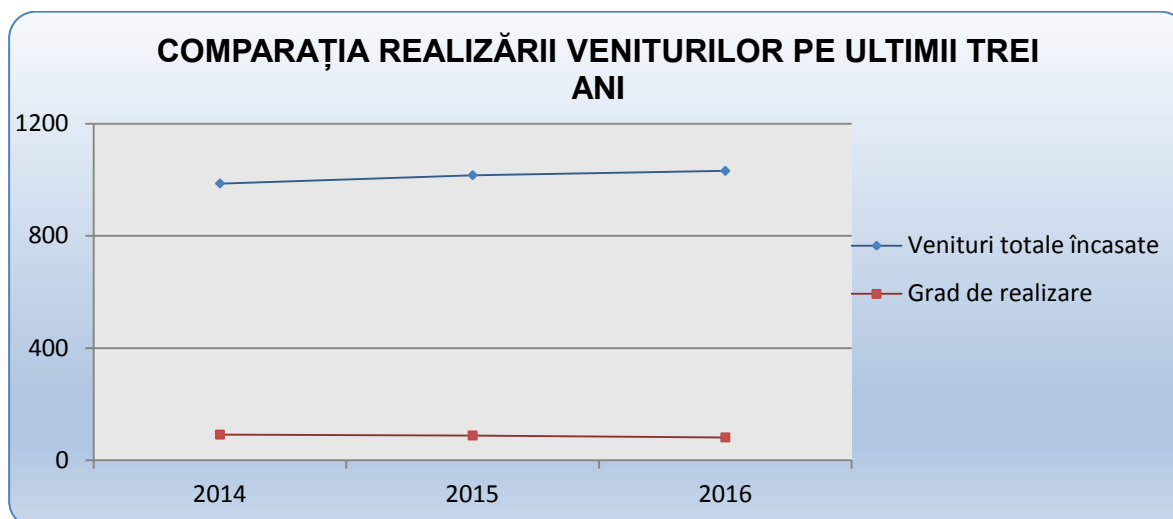
În structura veniturilor se constată că sursele de finanțare a bugetelor locale depind în mare măsură de alocările de la nivel central, în principal sub forma sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată (38,3% din totalul veniturilor), cotelor și sumelor defalcate din impozitul pe venit (23,3% din totalul veniturilor) și subvențiilor de la alte nivele ale administrației publice (20,2% din totalul veniturilor).

La nivelul anului 2016, ponderea veniturilor proprii provenite din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte și venituri este de numai 15,6% din totalul veniturilor (în creștere față de anul 2015 când se situa la 13% din totalul veniturilor și aproximativ egal cu anul 2014 când procentul era de 14,8%), ceea ce impune o preocupare mai susținută a autorităților locale în evaluarea veniturilor proprii și în urmărirea încasării acestora pe parcursul execuției bugetare.

Pe ansamblul județului, gradul de realizare a veniturilor, pe categorii, comparativ cu prevederile definitive înscrise în bugetele locale, se situează în procente cuprinse între 46% și 99 %.

Față de prevederile definitive, de **1.276.913** mii lei, încasările realizate au fost în sumă totală de **1.031.693** mii lei, reprezentând o realizare a veniturilor de 80,8% (în scădere față de anul 2015 când se situa la 88% și o scădere cu 10% față de anul 2014).

În dinamică, cu luarea în considerare a exercițiilor precedente 2015 și 2014, veniturile de la nivelul județului în valoare absolută au fost realizate în trend ascendent, iar în ceea ce privește nivelul gradului de încasare față de prevederile definitive, acesta a scăzut în anul 2016 față de anii precedenți.

Cheltuielile bugetare efectuate în anul 2016 de unitățile administrativ-teritoriale din județul Satu Mare, comparativ cu prevederile din bugete, pe naturi de cheltuieli, au fost următoarele:

mii lei

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Plăți efectuate	% plăți din prevederi inițiale	% plăți din prevederi definitive
1. Cheltuieli de personal	343.508	377.396	372.250	108,4	98,6
2. Bunuri și servicii	187.905	203.440	169.745	90,3	83,4
3. Dobânzi	8.541	8.040	7.755	90,8	96,4
4. Subvenții	4.600	5.200	5.200	113,0	100,0
5. Fonduri de rezervă	1.787	3.150			
6. Transferuri între unități ale administrației publice	40.627	45.571	39.484	97,2	86,6
7. Alte transferuri	16.829	17.050	13.185	78,3	77,3
8. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	67.667	84.335	34.011	50,3	40,3
9. Asistență socială	80.813	91.107	89.159	110,3	97,9
10. Alte cheltuieli	18.896	21.676	19.570	103,6	90,3
11. Cheltuieli de capital	199.748	463.037	215.878	108,1	46,6
12. Operațiuni financiare	30.345	42.092	40.025	131,9	95,1
13. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent					
CHELTUIELI-TOTAL (1+...+13)	1.001.266	1.362.094	1.006.262	100,5	73,9

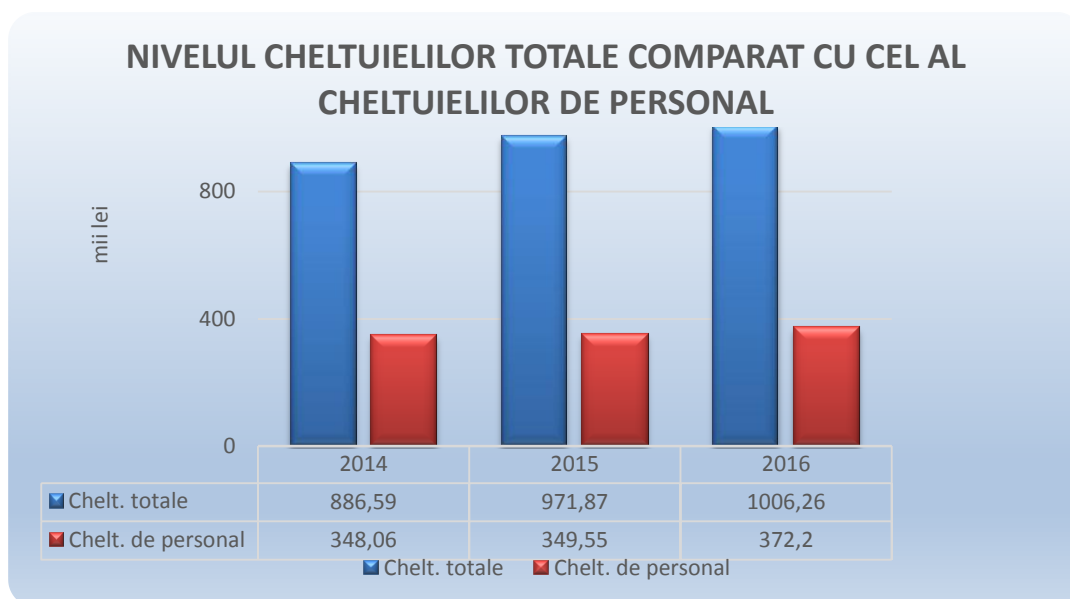
Pe ansamblul județului se constată că plățile efectuate au fost mai mici cu suma de 355.832 mii lei față de prevederile bugetare anuale definitive, ceea ce a determinat un grad de realizare a plăților efectuate în raport cu prevederile definitive, de 73,9%.

Comparând gradul de realizare a veniturilor în raport cu prevederile definitive de 80,8%, cu gradul de realizare a cheltuielilor raportate la același tip de prevederi de 73,9%, rezultă că angajarea cheltuielilor pe ansamblul județului Satu Mare nu s-a efectuat la nivelul propus.

De remarcat este că, pe ansamblul județului, cele mai mari plăți efectuate se regăsesc la cheltuielile de personal, reprezentând 37% din totalul plăților efectuate, ponderea acestora în

totalul cheltuielilor fiind în ușoară scădere față de anii precedenți, când ponderea a fost de 36% în anul 2015 și de 39% în anul 2014.

În intervalul ultimelor trei exerciții financiare, evoluția nivelului cheltuielilor totale comparativ cu cel al cheltuielilor de personal se observă din graficul de mai jos:

Deși în ultimul an al intervalului analizat, cheltuielile de personal au o pondere ușor scăzută față de anul 2014 și aproximativ egală cu anul 2015, acestea rămân ca fiind cele mai semnificative. Aceasta se explică în principal prin acordarea unor drepturi salariale neprevăzute de legislația în domeniul salarizării personalului din administrația publică locală, în baza contractelor/acordurilor colective de muncă, a dispozițiilor ordonatorilor de credite și/sau în baza hotărârilor de consiliu local, incluse nelegal în salariile de bază.

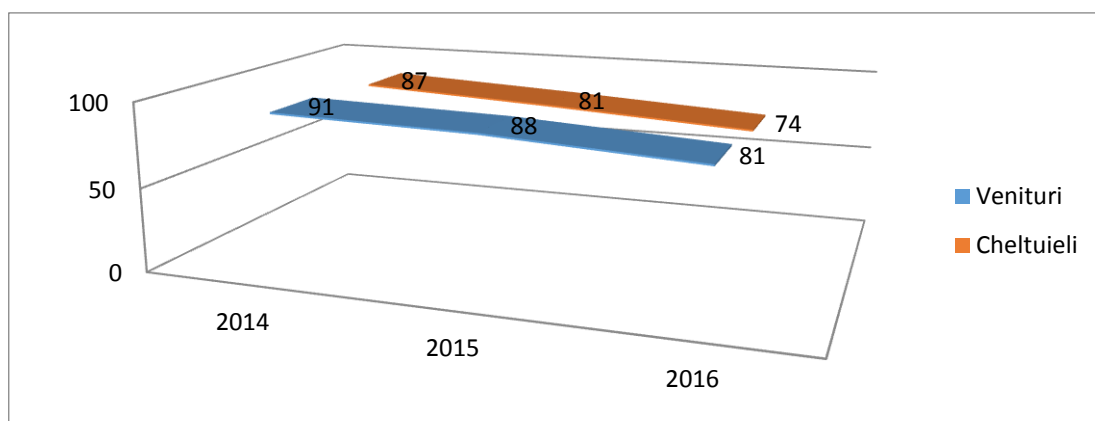
Cheltuielile de personal sunt urmate de cheltuielile cu bunuri și servicii cu o pondere de 17%, pondere aflată în scădere față de anul 2015 când a fost de 20% și față de anul 2014 când a fost de 23%.

Cheltuielile de capital au crescut față de anul 2015 atât în sumă absolută (cu 105.376 mii lei) cât și ca pondere în total cheltuieli, crescând cu 10 procente, de la 11% în 2015, la 21% în 2016, cât și față de anul 2014 când procentul era de 9%.

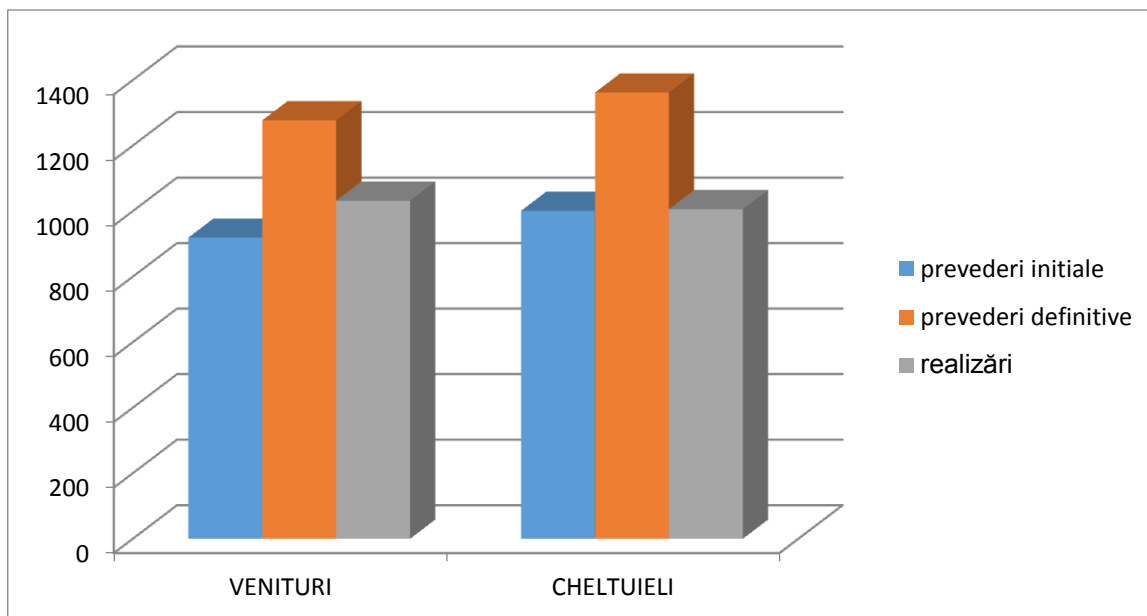
Din totalul plăților efectuate de unitățile administrativ teritoriale din județ în anul 2016 în sumă de **1.006.262** mii lei, suma de 783.397 mii lei (77,8% din total) reprezintă plățile efectuate de unitățile administrativ teritoriale cuprinse în programul de activitate al Camerei de Conturi Satu Mare în anul 2017 (până la data prezentului raport), în vederea auditării.

Urmare celor prezentate se remarcă un aspect care și anul 2016, așa cum a fost semnalat și în anii anteriori, este capacitatea neperformantă a autorităților administrației publice locale de a previziona bugetele locale, elocvent în acest sens fiind gradul de realizare a veniturilor și cheltuielilor a cărei evoluție este prezentată în graficele următoare:

Grad de realizare (%)

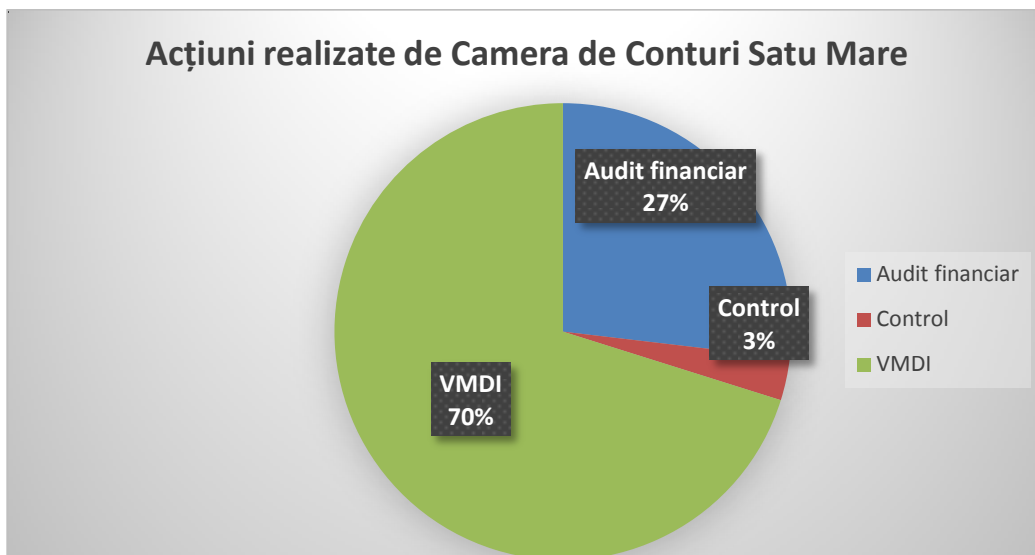
Evoluția veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale în anul 2016

II. Prezentarea rezultatelor acțiunilor de audit desfășurate la nivelul județului

Dintr-un număr total de 67 acțiuni desfășurate și finalizate, până la data întocmirii prezentului raport, la nivelul Camerei de Conturi Satu Mare, 18 acțiuni reprezentând 27% au fost misiuni de audit financiar, 2 acțiuni reprezentând 3% au fost acțiuni de audit de conformitate și 47 acțiuni reprezentând 70% au vizat verificarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii și de implementare a recomandărilor formulate în auditul performanței.

Acțiuni realizate de Camera de Conturi Satu Mare

1. Informații privind actele încheiate în urma acțiunilor de audit/control

	Total	Audit financiar	din care: Audit de conformitate	Audit al performanței
1. Număr acțiuni desfășurate	20	18	2	-
2. Certificate de conformitate	-	-	-	-
3. Rapoarte de control/audit	20	18	2	-
4. Procese verbale de constatare	20	20	-	-
5. Note de constatare	24	24	-	-
6. Decizii emise	11	11	-	-
7. Măsuri dispuse prin decizii	86	86	-	-

De menționat este că nici o acțiune de audit financiar nu s-a finalizat cu emitere certificat de conformitate.

2. Informații privind categoriile de entități verificate la nivelul județului

Categoriile de entități verificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Entități existente	Entități verificate	%
1. Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:	224	49	21,8
1.1. ordonatori principali de credite, din care:	66	25	37,9
- consilii județene	1	1	100,0
- municipii	2	1	50,0
- orașe	4	3	75,0
- comune	59	20	33,9
1.2. ordonatori secundari de credite	-	-	-
1.3. ordonatori terțiari de credite, din care:	158	24	15,2
- verificați prin acțiune distinctă	x	1	X
- verificați odată cu ordonatorul principal de credite	x	23	X
2. Regii autonome de interes local	2	-	-
3. Societăți comerciale de interes local	14	-	-
4. Alte entități	0	-	-
TOTAL	240	48	20,0

3. Informații privind rezultatele acțiunilor de audit/control încheiate

mii lei

	Estimări abateri constatate	Accesorii	Total estimări
1. Venituri suplimentare	1.014	160	1.174
2. Prejudicii	19.586	147	19.733
3. Abateri financiar-contabile	84.394	-	84.394
Total sume	104.994	307	105.301

4. Sumele estimate ale abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

mii lei

	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
1.UATJ Satu Mare	-	1.961	36.526
- Activitatea proprie	-	1.873	36.240
- Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Satu Mare	-	29	286
- Muzeul Județean Satu Mare	-	59	-
2. UATM Satu Mare	21	14.604	25.885
- Activitatea proprie	21	3.370	25.824
- Clubul Sportiv Municipal Satu Mare	-	11.231	-
- Liceul Tehnologic Romano-Catolic Ham Janos Satu Mare	-	3	-
- Școala Gimnazială Mircea Eliade Satu Mare	-	-	61
- Școala Gimnazială Octavian Goga Satu Mare	-	-	-
3. UATO Livada	115	282	1.760
- Activitatea proprie	87	282	550
- Liceul Tehnologic George Barițiu Livada	28	-	1.210
4. UATO Negrești Oaș	-	-	3.572
- Activitatea proprie	-	-	3.572
5. UATO Tășnad	31	989	7.428
- Activitatea proprie	31	989	7.020
- Liceul Tehnologic Tășnad	-	-	408
6. UATC Bătarci*)			
- Activitatea proprie			
7. UATC Bârsău	-	-	59
- Activitatea proprie	-	-	59
8. UATC Bervenii	20	46	226
- Activitatea proprie	20	46	32
- Școala Gimnazială Bervenii	-	-	173
- Școala Gimnazială Vasile Lucaciu Lucăceni	-	-	21
9. UATC Bogdand	21	260	4
- Activitatea proprie	21	260	-
- Școala Gimnazială Petri Mor Bogdand	-	-	4

10. UATC Certeze*)			
- Activitatea proprie			
11. UATC Crucișor	19	15	93
- Activitatea proprie	19	14	93
- Școala Gimnazială Poiana Codrului	-	1	-
12. UATC Doba	1	24	260
- Activitatea proprie	1	23	123
- Școala Gimnazială Doba	-	1	137
13. UATC Dorolț	200	177	1.937
- Activitatea proprie	200	177	1.783
- Școala Gimnazială Dorolț	-	-	154
14. UATC Hodod	22	64	-
- Activitatea proprie	22	64	-
- Școala Gimnazială Wesseleny Hodod	-	-	-
15. UATC Homoroade	475	26	16
- Activitatea proprie	475	26	12
- Școala Gimnazială Homoroade	-	-	4
16. UATC Lazuri*)			
- Activitatea proprie			
17. UATC Moftin	-	171	4.642
- Activitatea proprie	-	171	4.642
- Școala Gimnazială Mihai Viteazul Moftin	-	-	-
18. UATC Orașu Nou	32	233	235
- Activitatea proprie	32	233	-
- Școala Gimnazială Orașu Nou	-	-	235
19. UATC Păulești	-	570	-
- Activitatea proprie	-	570	-
- Școala Gimnazială Păulești	-	-	-
20. UATC Sanislău*)			
- Activitatea proprie			
21. UATC Săuca	-	205	388
- Activitatea proprie	-	205	388
- Școala Gimnazială Săuca	-	-	-
22. UATC Turulung*)			
- Activitatea proprie			
23. UATC Valea Vinului	192	24	1.262
- Activitatea proprie	192	24	1.211
- Școala Gimnazială Valea Vinului	-	-	51
24. UATC Vetis	10	2	97
- Activitatea proprie	10	2	42
- Școala Gimnazială Vetis	-	-	55
25. UATC Viile Satu Mare	15	80	4
- Activitatea proprie	15	80	-
- Școala Gimnazială Viile Satu Mare	-	-	4
26. Spitalul Județean de Urgență Satu Mare*)			
Total sume	1.174	19.733	84.394

„*)” Menționăm faptul că se află în desfășurare 6 misiuni de audit financiar la UATC Bătarci, UATC Certeze, UATC Lazuri, UATC Sanislău, UATC Turulung și la Spitalul Județean de Urgență Satu Mare.

III. Obiectivele urmărite și principalele constatări rezultate din acțiunile de audit/control desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Urmare acțiunilor de control/audit efectuate la nivelul unităților administrativ teritoriale au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate care au generat venituri suplimentare, abateri cauzatoare de prejudicii și abateri financiar - contabile.

Valoarea totală a abaterilor de la legalitate și regularitate constatate și consemnate în actele de control/audit încheiate de către auditorii publici externi din cadrul Camerei de Conturi Satu Mare este în sumă de **105.301 mii lei**, din care:

- abateri care au generat **venituri suplimentare** în sumă de **1.174 mii lei**, din care încasate operativ **33 mii lei**;
- abateri cauzatoare de **prejudicii** în sumă de **19.733 mii lei**, din care încasate operativ **32 mii lei**;
- abateri cu caracter **financiar – contabil** în sumă de **84.394 mii lei**.

Principalele constatări urmare a acțiunilor de **audit financiar** efectuate la unitățile administrativ teritoriale, grupate pe structura **obiectivelor urmărite în acțiunile de verificare**, sunt:

a) Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget pe anul 2015, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Abateri de la prevederile legale privind elaborarea proiectului de buget s-au constatat la un număr de 7 entități, constând în:

- nu s-a respectat obligativitatea prezentării în ședință publică spre analiză și aprobare execuția bugetară (UATC Bervenii);
- veniturile nu au fost estimate la nivelul real, nefiind inventariată întreaga masa impozabilă (UATC Bervenii, UATC Bogdand, UATC Hodod, UATC Homoroade, UATC Valea Vinului, UATC Viile Satu Mare);
- nefundamentarea veniturilor proprii pentru anul auditat, cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent, în condițiile în care gradul de realizare a veniturilor proprii programate în bugetele ultimilor 2 ani a fost mai mic decât 97% pe fiecare an (UATM Satu Mare);
- nu au fost detaliate propunerile de cheltuieli conform clasificăției bugetare (UATM Satu Mare);
- nu s-a respectat obligativitatea publicării în presa locală, pe pagina de internet a instituției publice sau afișarea la sediul autorității administrației publice a proiectului de buget local (UATC Bârsău, UATC Valea Vinului).

Abaterile menționate s-au datorat în principal neaplicării corespunzătoare a principiilor și regulilor bugetare în elaborarea proiectului de buget și funcționării defectuoasă a sistemului de control intern. Alte **cauze** ale abaterilor sunt: neexercitarea în fapt a tuturor responsabilităților în procesul bugetar de către ordonatorul de credite ori neîntocmirea unui program de inspecție fiscală pe anul auditat și lipsa procedurilor operaționale care să acopere activitatea de inventariere a masei impozabile precum și faptul că modulele aplicațiilor IT de evidență a registrului agricol, a evidenței fiscale și a evidenței contabile nu sunt interconectate.

b) Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare;

În cadrul acestui obiectiv s-au constatat abateri cu caracter **financiar-contabil** în valoare de **77.335 mii lei** la următoarele **categorii de abateri**:

b1) organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale

În cadrul acestui obiectiv s-au constatat abateri în sumă de **31.916 mii lei** iar principalele **nereguli** constatate în cadrul acestei categorii sunt:

- evidența contabilă nu s-a organizat și condus conform Normelor metodologice, a Planului de conturi și instrucțiunilor de aplicare a acestuia, abateri în valoare de 30.468 mii lei (UATJ Satu Mare, UATO Tășnad, UATC Crucișor, UATC Valea Vinului);
- evidența sintetică și analitică a patrimoniului nu a fost condusă în conformitate cu Normele Metodologice privind organizarea și conducerea contabilității, abateri în valoare de 1.277 mii lei (UATO Livada);

- neconducerea evidenței contabile conform principiilor contabilității pe baza de angajamente, abateri în valoare de 148 mii lei (UATC Doba);
- nerespectarea prevederilor legale privind organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale (UATC Dorolț);
- alte abateri în valoare de 23 mii lei (UATC Moftin);

b2) înregistrarea veniturilor și cheltuielilor pe structura clasificăției bugetare - abateri în sumă de **752 mii lei**.

Principalele **nereguli** constatate în cadrul acestei categorii sunt:

- neconstituirea provizioanelor pentru drepturile salariale câștigate în instanță de către personalul din învățământ, abatere în valoare de 661 mii lei (UATM Satu Mare, UATJ Satu Mare, UATO Livada, UATC Doba, UATC Dorolț, UATC Valea Vinului);
- nestabilirea și neînregistrarea amortizării activelor fixe corporale și necorporale, conform prevederilor legale, abatere în valoare de 87 mii lei (UATC Berveni, UATC Crucișor, UATC Doba);
- determinarea și înregistrarea eronată a cheltuielilor cu amortizarea, abatere în valoare de 4 mii lei (UATC Dorolț);

b3) organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului, conform prevederilor legale - abateri financiar-contabile în sumă de **43.700 mii lei**.

În cadrul acestei categorii de abateri s-au constatat **nereguli** care se referă în principal la:

- înregistrarea eronată în evidența contabilă a unor bunuri aparținând domeniului public sau privat al UAT, abatere în valoare de 138 mii lei (UATO Livada, UATC Crucișor);
- înregistrările în contabilitate nu s-au efectuat pe baza documentelor justificative corect întocmite, în mod sistematic și cronologic, abatere în valoare de 152 mii lei (UATC Berveni);
- neînregistrarea unor operațiuni de intrare/ieșire a unor elemente patrimoniale, abateri în valoare de 8.325 mii lei (UATM Satu Mare, UATC Orașu Nou);
- neînregistrarea în evidența contabilă și tehnico-operativă a unor bunuri care constituie domeniul public sau privat al statului și/sau al UAT în valoare de 11.925 mii lei (UATJ Satu Mare, UATC Dorolț, Moftin, UATC Micula, UATC Vetuș);
- neînregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor reevaluării elementelor patrimoniale, abatere în valoare de 17.169 mii lei (UATM Satu Mare, UATO Tășnad);
- neevidențierea în contul activelor fixe a obiectivelor de investiții finalizate, abatere în valoare totală de 5.991 mii lei (UATO Tășnad, UATC Orașu Nou).

b4) neconcordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă, abateri în valoare de **416 mii lei**, abateri ce au constat în neconcordanțe între evidența contabilă și cea fiscală (UATC Berveni, UATC Săuca).

b5) reflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanțurile contabile și conturile anuale de execuție bugetară, abateri în valoare de **551 mii lei** ce au constat în menținerea în conturi de creanțe și datorii a sumelor care se află în afara termenului de prescripție prevăzut de lege pentru încasare, respectiv lichidare a acestora (UATO Tășnad);

Abaterile menționate s-au datorat în principal: funcționării defectuoase a sistemului de control intern, neîndeplinirii corespunzătoare a atribuțiilor corespunzătoare postului ocupat, neutilizării la întreaga capacitate a unor module informatice, ori necunoașterea prevederilor legale privind înregistrarea în contabilitate a unor operațiuni specifice.

Alte **cauze** ale producerii abaterilor sunt: prelucrarea manuală a înregistrărilor în evidența contabilă a contului de creanțe, neefectuarea punctajelor între datele din evidența contabilă analitică a conturilor cu datele din evidența fiscală și neevidențierea tuturor operațiunilor privind veniturile conform Planului de conturi și instrucțiunilor de aplicare a acestuia, neinventarierea corespunzătoare a investițiilor în curs, omisiunea de înregistrare în evidența fiscală a rămășițelor aferente anilor precedenți, neaplicarea corespunzătoare a principiilor și regulilor bugetare, deficiențe în utilizarea programelor informatice, nerespectarea de către persoanele cu atribuții în domeniu a legislației privind principiile contabilității de angajamente.

c) Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitățile auditate

În cadrul acestui obiectiv constatările auditorilor publici se referă la:

c1) nerespectarea prevederilor legale privind auditul intern, respectiv: neorganizarea compartimentului de audit intern (UATC Doba) și nerespectarea prevederilor Legii nr. 672/2002 privind obiectivele ce trebuie auditate cel puțin odată la 3 ani (UATC Orașu Nou);

c2) nerespectarea prevederilor legale referitoare la controlul financiar preventiv, respectiv, neemiterea deciziilor privind organizarea și exercitarea CFPP (UATC Vetiş);

c3) neimplementarea dispozițiilor privind controlul intern/managerial prin:

➤ nerespectarea cerințelor generale și specifice de control intern (UATM Satu Mare, UATO Livada, UATC Doba);

➤ neorganizarea controlului intern managerial conform prevederilor legale (UATJ Satu Mare);

➤ nerespectarea prevederilor legale privind controlul intern managerial de către entitățile publice subordonate uat –ului (UATJ Satu Mare);

➤ ordonatorii de credite nu au stabilit prin norme proprii documentele, circuitul acestora și persoanele împuternicite să efectueze operațiunile legale de angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare legale (UATC Odoreu, UATC Valea Vinului).

Deficiențele și disfuncționalitățile privind organizarea, implementarea și menținerea unor sisteme de management și control intern consemnate în rapoartele de audit încheiate la entitățile auditate, au fost **cauzate** de un management neperformant, implementarea deficitară a sistemului de control intern, necunoașterea legislației specifice, precum și faptul că o parte din conducătorii entităților nu vor să înțeleagă importanța organizării și implementării unui control intern/managerial performant. Alte cauze a deficiențelor constatate au fost: neaplicarea în practică a modificărilor legislative și lipsa de implicare a comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a controlului intern/managerial, necuprinderea și neaprobarea de către ordonatorul principal de credite în planul anual de audit, de acțiuni de audit la nivelul ordonatorilor terțiari de credite.

Consecința directă a neorganizării/nefuncționării controalelor interne este utilizarea fondurilor publice cu eludarea legii. Acest fapt este demonstrat de frecvența și volumul abaterilor de la normele legale constatate la nivelul unităților administrativ-teritoriale cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, ca surse generatoare de prejudicii și de risipă în fondurilor publice.

În cele mai multe cazuri măsurile luate în vederea organizării sistemului de control sunt formale și ineficiente fiind simple consemnări formalizate care nu se aplică în practică.

d) Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora;

În cadrul acestui obiectiv s-au constatat abateri generatoare de **venituri suplimentare** în sumă de **1.125 mii lei** și abateri cauzatoare de **prejudicii** în sumă de **6 mii lei**, după cum urmează:

d2) modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, de către organele fiscale din cadrul primăriilor (UAT) – abateri ce au constat în:

➤ nu au fost stabilite/urmărite în vederea încasării venituri cuvenite bugetului local din taxe pentru eliberarea avizelor și autorizațiilor, în conformitate cu Codul fiscal, fiind constatate venituri suplimentare în sumă de 14 mii lei (UATC Bervenii, UATC Crucișor);

➤ nu s-a stabilit taxa pe clădiri și teren proprietate publică și/sau privată, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, persoanelor juridice, fiind constatate

venituri suplimentare în sumă de 559 mii lei (UATO Livada, UATC Berveni, UATC Homoroade, UATC Orașu Nou, UATC Viile Satu Mare);

➤ încadrarea terenurilor pe zone și pe categorii de folosință, în intravilan și extravilan nu s-a realizat în conformitate cu prevederile legale (UATC Săuca);

➤ nu s-a stabilit taxa pe teren concesionat, închiriat, dat în administrare ori în folosință, după caz, persoanelor fizice și juridice, fiind constatate venituri suplimentare în sumă de 31 mii lei (UATO Tășnad);

➤ nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea taxei pe teren datorată de către persoanele juridice și fizice care au arendat/concesionat terenurile agricole/pășunea comunală în valoare de 4 mii lei (UATC Vetis);

➤ neaplicarea măsurilor de executare silită, conform prevederilor legale și normelor de aplicare ale acestora, abateri cauzatoare de prejudicii în sumă de 6 mii lei (UATO Livada, UATC Berveni, UATC Bogdand, UATC Hodod, UATC Moftin, UATC Săuca, UATC Viile Satu Mare);

➤ nu s-a efectuat o verificare sistematică de către personalul de specialitate din cadrul primăriilor a gradului de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizației de construire, în scopul identificării datei de la care clădirile sunt supuse impozitării sau prelungirea acesteia și stabilirea taxei, abateri în valoare de 30 mii lei (UATO Livada, UATC Bogdand, UATC Doba și UATC Viile Satu Mare);

➤ nu există concordanță între datele din evidențele fiscale ale autorităților administrației publice locale și cele din registrele agricole și evidențele cadastrale (UATC Bogdand, UATC Hodod, UATC Homoroade, UATC Viile Satu Mare);

➤ nu s-a întocmit și ținut la zi registrul agricol, sursă importantă de date privind contribuabilii și totodată obiectele acestora impozabile sau taxabile, după caz (UATM Satu Mare);

➤ alte abateri referitoare la modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantum și la termenele prevăzute de lege, de către organele fiscale din cadrul primăriilor, abateri în sumă de cauzatoare de venituri suplimentare în sumă de 18 mii lei (UATC Crucișor);

➤ alte abateri referitoare la modul de stabilire, evidențiere și urmărire a veniturilor datorate bugetului local constând în nestabilirea, neevidențierea și neurmărirea unor venituri de natura taxei de salubritate, a amenziilor, a majorărilor de întârziere, abateri cauzatoare de venituri suplimentare în sumă totală de 469 mii lei (UATC Bogdand, UATC Dorolț, UATC Hodod, UATC Orașu Nou, UATC Valea Vinului, și UATC Vetis).

Cauzele care au generat abaterile cu impact asupra veniturilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale pot fi sintetizate astfel:

- superficialitatea factorilor de decizie privind activitatea de stabilire, înregistrare și colectare a veniturilor proprii ale bugetului local în cuantum și la termenele prevăzute de legislația în vigoare;

- ineficiența managementului exercitat la nivelul ordonatorului principal de credite privind organizarea și funcționarea sistemului de control intern privind modul de colectare a sumelor cuvenite bugetului local;

- nerespectarea de către beneficiarii autorizațiilor de construire a prevederilor legale privind obligația de a declara la emitentul autorizației de construire valoarea finală a construcției;

- necunoașterea și/sau neaplicarea corectă, de către persoanele cu atribuții în domeniu, a reglementărilor legale în vigoare;

- neefectuării de controale sub aspectul verificării realității datelor declarate de către contribuabili;

- disfuncții ale sistemului informatic în sensul neasigurării unor rapoarte/situații în cazul în care nu sunt în corespondență datele din analiticul contului de creanțe fiscale (cont 464) cu datele din evidența fiscală ori module informatice nefuncționale, precum cel al executării silită;

- nemonitorizarea operărilor în registrul agricol de către persoanele stabilite expres prin acte normative;

- neefectuarea punctajelor între datele din registrul agricol și datele din evidența fiscală luate în calcul la stabilirea masei impozabile cuprinse în bugetul de venituri și cheltuieli;

- necunoașterea tuturor prevederilor legale de către conducerea entităților, precum și de către persoanele cu atribuții financiar-contabile și fiscale, în ceea ce privește: determinarea,

înregistrarea și virarea impozitelor și taxelor datorate bugetului consolidat al statului și bugetelor locale potrivit cadrului legislativ în domeniu;

- neefectuarea punctajelor între datele din registrul agricol și datele din evidența fiscală luate în calcul la stabilirea masei impozabile cuprinse în bugetul de venituri și cheltuieli;
- slaba eficacitate a controlului fiscal din cadrul unităților administrativ-teritoriale, precum și a întregului sistem de control intern incluzând controlul financiar preventiv și auditul public intern;
- inventarierea formală a conturilor de creanțe, ceea ce a generat riscul neidentificării unor venituri proprii convenite entităților verificate;
- organele fiscale din cadrul UATC-urilor, nu au examinat din oficiu starea de fapt a situației fiscale a contribuabililor și nu au utilizat toate informațiile necesare pentru determinarea masei impozabile;

e) Calitatea gestiunii economico-financiare

Abaterile de la legalitate și regularitate constatate au condus la:

- prejudicierea bugetelor entităților verificate cu suma de **18.646 mii lei**;
- stabilirea de venituri suplimentare în sumă de **49 mii lei**;
- abateri financiar contabile în sumă de **7.059 mii lei**.

La nivelul unităților administrativ-teritoriale verificate, structurate funcție de obiectivele principale avute în vedere, abaterile de la legalitate și regularitate, sunt:

e1) efectuarea inventarierii și a evaluării/reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară, au condus la **abateri financiar contabile** în valoare de **1.999 mii lei**, după cum urmează:

- efectuarea inventarierii anuale a patrimoniului prin nerespectarea în totalitate a prevederilor legale (UATO Tășnad și UATC Vetuș);
- nu a fost efectuată inventarierea tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege (UATC Moftin);
- nu s-au constituit și reținut garanțiile materiale/bănești persoanelor care îndeplinesc calitatea de gestionar, în cuantumul prevăzut de legislația în vigoare, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 20 mii lei (UATC Berveni, UATC Bogdand, UATC Homoroade și UATC Viile Satu Mare);
- nu a fost efectuată reevaluarea tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 1.979 mii lei (UATJ Satu Mare, UATO Livada, UATC Dorolț, UATC Moftin și UATC Valea Vinului).

e3) constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute de actele normative prin care a fost înființată entitatea, constatându-se prejudicii în sumă de **196 mii lei**, după cum urmează:

➤ efectuarea de cheltuieli pentru activități care nu au legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare, ce a condus la producerea unui prejudiciu în sumă de **154 mii lei**, constând în:

- ✚ plăți pentru achiziționări de bunuri cu ocazia unor zile festive și aniversări și/sau pentru cadouri oferite copiilor cu ocazia sărbătorilor de Paște, 1 Iunie, Crăciun, Pomul de iarnă, abateri cauzând prejudicii în valoare de 134 mii lei (UATC Hodod, UATC Homoroade, UATC Moftin, UATC Viile Satu Mare);
- ✚ plată diverse cheltuieli materiale care nu au legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile entității, abateri cauzând prejudicii în valoare de 8 mii lei (UATC Homoroade);
- ✚ plăți pentru finanțarea de programe sportive cu încălcarea dispozițiilor legale cauzând prejudicii bugetului local de 3 mii lei (UATC Hodod);
- ✚ plata unor cheltuieli cu executarea silită datorate pentru plăți neefectuate la scadență, abateri cauzând prejudicii în valoare de 2 mii lei (UATC Homoroade și UATC Viile Satu Mare);
- ✚ plată amenzi și penalități de întârziere fără a se dispune măsuri pentru recuperarea acestor sume la bugetul local, prejudiciu în valoare de 7 mii lei (UATC Bogdand, UATC Doba și UATC Moftin);

➤ nerecuperarea de la FNUASS a indemnizațiilor pentru incapacitate de muncă plătite angajaților, care depășesc valoarea contribuțiilor lunare în sumă de **42 mii lei** (UATJ Satu Mare și UATC Doba);

e4) angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită constatându-se prejudicii în sumă de **18.439 mii lei** și abateri cu caracter financiar contabil în valoare de **8 mii lei**, după cum urmează:

➤ angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare cu nerespectarea prevederilor legale ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 594 mii lei și abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 8 mii lei, constând în principal în:

✚ angajarea de personal contractual pe alte posturi decât cele aprobate în statele de funcții, abatere ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 130 mii lei (UATM Satu Mare);

✚ acordarea de premii înafara reglementărilor legale aplicabile instituțiilor publice, ceea ce a generat un prejudiciu de 207 mii lei (UATM Satu Mare);

✚ efectuarea de achiziții publice de natura investițiilor, fără aprobarea consiliului local, abatere cu caracter financiar contabil în valoare de 8 mii lei (UATC Homoroade);

✚ angajarea de cheltuieli pentru lucrări de investiții peste nivelul creditelor bugetare aprobate (UATC Bogdand), fiind cauzat un prejudiciu în valoare de 257 mii lei;

➤ angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare pentru activități sportive, cu nerespectarea prevederilor legale ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 2.334 mii lei, constând în cheltuieli zilnice de masă, cheltuieli lunare cu chiriile jucătorilor, bilete de avion, transfer jucători și comisioane intermediari jucători (UATM Satu Mare);

➤ stabilirea eronată a drepturilor salariale, inclusiv a sporurilor, premiilor și a altor drepturi acordate funcționarilor publici, personalului contractual, persoanelor cu funcții de conducere și personalului care ocupă funcții de demnitate publică ce a condus la producerea unui prejudiciu total, în sumă de 10.402 mii lei, constând în principal în:

✚ stabilirea eronată a drepturilor salariale prin acordarea sporului CFPP în procent aplicat asupra salariului de bază și nu corespunzător claselor de salarizare succesive (UATJ Satu Mare);

✚ stabilirea eronată de drepturi salariale, peste normele și prevederile legale, pentru prestațiile sportivilor, antrenorilor și a altor specialiști, având la bază contracte și contracte prestări servicii (UATM Satu Mare);

✚ stabilirea eronată a drepturilor salariale acordate persoanelor nominalizate în echipele de proiecte finanțate din fonduri nerambursabile (UATC Crucișor, UATC Dorolț);

✚ stabilirea eronată a indemnizațiilor acordate persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică prin acordarea unui spor de condiții vătămătoare ori alte sporuri (UATJ Satu Mare, UATC Berveni, UATC Dorolț, UATC Orașu Nou, UATC Păulești, UATC Săuca, UATC Valea Vinului);

✚ stabilirea eronată a drepturilor salariale, inclusiv a sporurilor și a altor drepturi acordate funcționarilor publici și personalului contractual (UATO Livada, UATO Tășnad, UATC Orașu Nou, UATC Păulești);

➤ efectuarea de cheltuieli de personal neprevăzute de legislația în vigoare a cauzat prejudicii în valoare de 2.644 mii lei constând în:

✚ acordarea de drepturi salariale nereglementate de legislația aplicabilă, sub formă de „suplimente salariale”, „spor de dispozitiv”, „spor de confidențialitate”, „spor de toxicitate” ori „spor de condiții vătămătoare” (UATJ Satu Mare, UATM Satu Mare, UATO Livada, UATC Dorolț, UATC Moftin, UATC Săuca);

✚ stabilirea și acordarea eronată a drepturilor salariale funcționarilor publici și personalului contractuale, la un nivel superior față de drepturile reglementate de lege (UATJ Satu Mare, UATC Doba,);

✚ acordarea de indemnizații lunare membrilor comisiei de vânzare terenuri din domeniul privat, fără existența de reglementări legale (UATM Satu Mare, UATC Săuca);

✚ efectuarea de plăți nelegale sub forma de stimulente (UATM Satu Mare);

➤ alte abateri privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor de personal au generat prejudicii în valoare de 287 mii lei care au constat în:

- ✚ majorarea acordată pentru recuperarea reducerilor salariale s-a efectuat eronat pentru drepturile acordate (stimulente) angajaților din cadrul direcției de impozite și taxe locale (UATM Satu Mare);
- ✚ stabilirea eronată a cuantumului sporului pentru condiții vătămătoare (UATJ Satu Mare);
- stabilirea eronată a obligațiilor fiscale aferente veniturilor din salarii au cauzat prejudicii în valoare de 4 mii lei (UATM Satu Mare);
- inexistența unor documente care să ateste scopul deplasării, plata fiind efectuată fără documente justificative, abatere ce a cauzat un prejudiciu de 45 mii lei (UATM Satu Mare);
- cheltuielile cu deplasările externe ale personalului au fost stabilite și plătite eronat, abatere ce a cauzat un prejudiciu în valoare de 157 mii lei (UATJ Satu Mare);
- decontarea eronată a cheltuielilor de cazare constând în prezentarea de documente justificative neconforme, este o abatere ce a generat prejudicii în valoare de 186 mii lei (UATJ Satu Mare);
- cheltuielile de protocol nu se încadrează în baremurile stabilite prin actele normative în vigoare, ceea ce a generat prejudicii în valoare de 320 mii lei (UATJ Satu Mare și UATM Satu Mare);
- efectuarea de plăți peste valoarea contractului – constând în servicii de transport - abatere cauzatoare a unui prejudiciu de 120 mii lei (UATM Satu Mare);
- nerespectarea prevederilor legale referitoare la consumul de carburanți (UATC Berveni);
- nerespectarea prevederilor legale referitoare la stabilirea unor normative de cheltuieli (UATC Doba);
- plăți peste normele, cotele sau baremurile legale au cauzat prejudicii de 30 mii lei (UATC Săuca și UATC Vetiş);
- plăți nelegale urmare nerespectării clauzelor contractuale privind prețurile practicate la serviciul public de salubritate – prejudiciu în valoare de 1.027 mii lei (UATM Satu Mare);
- prezentarea cu întârziere a justificării avansului primit în condițiile prevăzute de reglementările legale privind operațiunile de încasări și plăți în numerar prin casierie au generat un prejudiciu de 187 mii lei (UATM Satu Mare);
- alte abateri privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și a destinației stabilite constând în servicii cu întreținerea spațiilor verzi, a generat un prejudiciu de 54 mii lei (UATM Satu Mare);
- alte abateri privind angajarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor materiale constând în: plăți din casierie, în numerar, către o persoană juridică privată, pe baza unor documente neaprobată de conducerea entității verificate, plăți nelegale de natura accizelor aferente consumului de energie (gaz natural), plata de amenzi aplicate de către Garda de Mediu și nerecuperată la bugetul local, acestea cauzând un prejudiciu de 48 mii lei (UATM Satu Mare, UATC Berveni și UATC Crucișor);

e5) alocarea și utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor, a transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea UAT abateri cauzatoare de prejudicii în valoare de **11 mii lei** și abateri cu caracter financiar contabil în valoare de **45 mii lei**, constând în:

- alte abateri referitoare la modul de alocare și utilizare a fondurilor pentru investiții, a subvențiilor sau alte forme de sprijin financiar din partea UAT – abatere cu caracter financiar contabil în valoare de 45 mii lei (UATJ Satu Mare) și prejudicii în valoare de 11 mii lei cauzate de acordare de finanțări nerambursabile cu încălcarea prevederilor legale (UATC Crucișor și UATC Doba);

e6) formarea și gestionarea datoriei publice, situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe, contractarea împrumuturilor, rambursarea ratelor scadente ale acestora și plata dobânzilor aferente

La acest obiectiv sunt prezentate constatările rezultate atât în urma misiunilor de audit financiar coordonate de Departamentul VI, cât și constatările rezultate în urma acțiunii "Controlul legalității contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor

rambursabile la nivelul unităților administrativ teritoriale”, coordonată de Departamentul II efectuată la UATO Negrești Oaș și UATC Bârsău.

Abaterile constatate în urma acțiunilor efectuate însumează **4.681 mii lei**, reprezentând abateri financiar contabile ce constau în:

- neconstituirea fondului de risc în afara bugetului local pentru acoperirea riscurilor financiare ce decurg din garantarea de către UAT a împrumutului contractat de operatorii economici (RA Aeroportul Satu Mare) de subordonare locală – abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 200 mii lei (UATJ Satu Mare);
- neevaluarea datoriei publice contractate în valută – abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 852 mii lei (UATM Satu Mare și UATO Negrești Oaș);
- neorganizarea evidenței și neefectuarea publicității datoriei publice (UATC Orașu Nou);
- neconducerea Registrului datoriei publice și nedesemnarea unei persoane împuternicite să facă înregistrări în acest registru (UATC Doba, UATC Moftin);
- contractarea de împrumuturi fără aprobarea autorităților competente (UATC Doba);
- nerespectarea prevederilor legale privind raportarea serviciului datoriei publice (UATC Bârsău);
- nu au fost efectuate înregistrări contabile corecte în ceea ce privește datoria publică, respectiv neînregistrarea corespunzătoare a dobânzilor datorate ori a rambursărilor de sume neutilizate, abateri financiar contabilă în valoare de 1.776 mii lei (UATO Negrești Oaș, UATC Bârsău);
- alte abateri privind datoria publică constând în neraportarea specifică datoriei publice a unor plăți din împrumuturi efectuate către contractori, abateri financiar contabilă în valoare de 1.853 mii lei (UATO Negrești Oaș).

e7) obligațiile și creanțele UAT, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de **326 mii lei**, ce constau în:

- nerespectarea prevederilor legale privind calcularea, evidențierea și virarea la bugetul statului a sumelor datorate de instituțiile publice pentru neangajarea de persoane cu handicap, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 105 mii lei (UATO Tășnad, UATO Livada);
- nerespectarea prevederilor legale privind publicarea pe paginile de internet a documentelor și informațiilor privind activitatea desfășurată (UATC Bervenii);
- nevirarea, integral sau în cote stabilite a veniturilor din închirierea bunurilor, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 221 mii lei (UATO Tășnad).

e8) vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesionarea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a UAT, concesionarea de servicii cu caracter public și asocierile în participațiune, cu nerespectarea reglementărilor legale în domeniu, ce a condus la stabilirea de venituri suplimentare în sumă de **49 mii lei** prin:

- transmiterea sau cedarea cu titlu gratuit a dreptului de proprietate sau folosință a unor bunuri din patrimoniul public sau privat al UAT, fără respectarea prevederilor legale, abateri ce a condus la venituri suplimentare în sumă de 21 mii lei (UATM Satu Mare și UATO Livada);
- nerespectarea prevederilor legale privind operațiunile de concesionare și/sau închiriere de bunuri proprietate publică abateri ce a condus la venituri suplimentare în sumă de 28 mii lei (UATO Livada);
- neurmărirea respectării clauzelor contractuale referitoare la termenele de plată și nestabilirea de penalități de întârziere pentru neachitarea ori achitarea cu întârziere a redevenței/chiriei datorate de concesionari/chiriași (UATO Tășnad);
- alte constatări, respectiv neefectuarea de verificări asupra situației juridice a unor imobile concesionate (UATO Tășnad).

Nerespectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice s-a constatat în urma misiunilor de audit financiar. Constatările rezultate s-au concretizat în abateri cauzatoare de prejudicii în sumă de **1.081 mii lei** după cum urmează:

- în faza de planificare a achizițiilor publice s-au realizat obiective de investiții fără obținerea autorizațiilor prevăzute de lege (autorizație de construire), ceea ce a generat un prejudiciu în valoare de 29 mii lei (UATC Bogdand și UATC Viile Satu Mare);

- aplicarea altor proceduri de achiziție publică decât cele dispuse de OUG nr. 34/2006, fiind generat un prejudiciu de 49 mii lei (UATM Satu Mare);
- administrarea contractului de achiziție publică a condus la crearea de prejudicii în valoare de 1.003 mii lei, ce au constat în:
 - ✚ efectuarea de plăți pentru servicii neexecutate în cantitatea facturată, respectiv a serviciilor de salubritate publică stradală (UATM Satu Mare);
 - ✚ lucrările suplimentare nu se încadrează, ca valoare, în limitele prevăzute de lege, respectiv, creșterea frecvenței operațiilor de măturat manual și mecanic și stropit carosabil peste nivelul contractat și fără inițierea unei proceduri de atribuire a serviciilor similare suplimentare de salubritate prin publicarea unui anunț de participare (UATM Satu Mare).

Cauzele apariției abaterilor care au influențat calitatea gestiunii economico-financiară și nerespectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice, s-au datorat în principal, următorilor factori:

- interpretarea eronată a prevederilor legale în vigoare precum și de acordarea vizei CFPP asupra unor documente întocmite cu încălcarea prevederilor legale;
- nerespectarea competențelor și responsabilităților ordonatorilor de credite în procesul bugetar; necunoașterea și neaplicarea prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor din fonduri publice;
- insuficienta responsabilizare a personalului cu atribuțiuni de control financiar preventiv propriu în verificarea respectării cadrului legal în efectuarea operațiilor;
- nerespectarea reglementărilor legale în domeniul autorizării lucrărilor de construcții;
- interpretarea eronată a dispozițiilor legale privind decontarea cheltuielilor de cazare și masă ori a cheltuielilor de protocol;
- neaplicarea corespunzătoare a reglementărilor legale privind salarizarea personalului din domeniul bugetar; interpretarea eronată a clauzelor contractuale;
- neaplicarea clauzei privind rezilierea de drept a contractului de concesiune ca urmare a neîndeplinirii de către concesionar a obligațiilor asumate prin contract;
- inacțiunea ordonatorului de credite și a persoanelor cu atribuții în vederea rezilierii contractului în cazul nerespectării de către cumpărător a clauzelor contractuale; perfectarea de contracte care nu cuprind clauze care să protejeze patrimoniul UAT- ului în cazurile de nerespectare de către cumpărător a clauzelor contractuale;
- neconducerea evidenței împrumuturilor analitic, pe fiecare împrumut în parte;
- funcționarea defectuoasă a sistemului de control intern managerial;
- îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor prevăzute în fișa postului de către persoanele cu atribuții în domeniu;
- neefectuarea verificărilor privind realitatea prestării serviciilor sau a lucrărilor executate;
- alegerea incorectă a procedurii de achiziție publică.

Deosebit de factorii enumerați mai sus, în cazul Clubului Sportiv Satu Mare – ordonator terțiar de credite al UATM Satu Mare, abaterile cauzatoare de prejudicii s-au datorat:

- angajării cu bună știință de cheltuieli din fonduri publice cu nerespectarea prevederilor legale;
- neglijenței în serviciu a conducătorului instituției și a persoanelor care au ocupat funcția de contabil și casier; efectuării cu bună știință de înregistrări contabile inexacte;
- angajării cu bună știință de servicii de antrenor cu o persoană juridică și nu angajarea acestor servicii pe baza unui contract de muncă.

În cazul UATO Livada, abaterile cauzatoare de prejudicii s-au datorat și dării în administrare gratuit cu bună știință a pășunelor, contrar prevederilor legale și fără a realiza veniturile aferente la bugetul local, asigurând în acest mod un beneficiu major în contul asociațiilor de crescători de animale în detrimentul fondurilor publice.

f) Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă

Urmare verificării acestui obiectiv din RODAS, la nivelul Camerei de Conturi Satu Mare au fost constatate o serie de abateri privind:

➤ **modul de organizare și desfășurare a serviciului public de salubritate, precum și cu privire la stabilirea, urmărirea și încasarea în conformitate cu prevederile legale a taxei de salubritate:**

- ✚ nu s-a respectat obligația prevăzută la art. 26 (1) din Legea nr. 101/2006 privind conducerea de către autoritatea administrației publice locale, împreună cu operatorul serviciului, la zi, a evidenței tuturor utilizatorilor cu și fără contracte de prestări servicii (UATC Hodod);
 - ✚ nu s-a înregistrat, urmărit și încasat, în conformitate cu prevederile legale, taxa de salubritate (UATC Bogdand, UATC Crucișor, UATC Orașu Nou, UATC Vetuș);
- **nedisponerea de măsuri de către conducerea entității verificate pentru recuperarea la bugetul local a sumei plătite cu titlu de amendă aplicată de către Garda de Mediu (UATC Bervenii, UATC Bogdand, UATC Doba și UATC Moftin).**

Abaterile privind utilizarea și gestionarea resurselor financiare pentru protecția mediului, consemnate la nivelul unităților administrativ teritoriale sunt:

- **abateri generatoare de venituri suplimentare în valoare de 96 mii lei, valoarea care a fost cuprinsă la obiectivul „d - Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantum și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora”;**
- **abateri cauzatoare de prejudicii în valoare de 8 mii lei, valoare care a fost cuprinsă la obiectivul „e - Calitatea gestiunii financiar contabile”;**

Menționăm faptul că la nivelul autorităților administrației publice locale, au fost efectuate **2 acțiuni de control** desfășurate sub coordonarea **Departamentului II**, respectiv „Controlul legalității contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile la nivelul unităților administrativ teritoriale” la UATO Negrești Oaș și UATC Bârsău. Abaterile cu caracter financiar contabil în valoare totală de **3.631 mii lei** au fost cuprinse la obiectivul „a - Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget pe anul 2015, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat” și la obiectivul „e - Calitatea gestiunii financiar contabile”.

Situația centralizată a constatărilor pe departamentele coordonatoare ale acțiunilor de audit/control desfășurate la autoritățile administrativ teritoriale se prezintă astfel:

Departament/ Direcție	Valoare abateri financiar- contabile	Valoare prejudicii	Valoare venituri suplimentare	Total valori constatate
Departamentul VI Direcția 2	80.763	19.775	1.174	101.712
Departamentul II Direcția 2	3.631	-	-	3.631
TOTAL GENERAL:	84.394	19.775	1.174	105.343

În anul 2017 a fost întocmit un *Proces verbal de constatare și sancționare a contravențiilor* la nivelul ordonatorului terțiar de credite Club Sportiv Municipal Satu prin care s-a aplicat o amendă contravențională. Valoarea amenzii aplicate este în sumă de 5 mii lei pentru o faptă prevăzută de Legea nr. 98/20116 privind achizițiile publice. Luând în considerare că, amenda nu a fost încasată, în conformitate cu prevederile *OG nr. 2/2001 (*actualizată*) privind regimul juridic al contravențiilor* și a pct. 137 din *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități*, Procesul verbal de constatare și sancționare a contravențiilor a fost transmis pentru punerea în executare, Administrației Județene a Finanțelor Publice Satu Mare.

În anul 2017, Plenul Curții de Conturi a aprobat sesizarea organelor de urmărire penală (la propunerea Camerei de Conturi Satu) pentru un număr de 5 (cinci) entități, în cazul cărora, s-a reținut existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale în urma misiunilor de audit financiar efectuate și a verificării modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii, în perioada 2016-2017 (UATJ Satu Mare; UATM Satu Mare; UATM Carei; UATC Agraș; UATC Odoreu).

Pe parcursul misiunilor de audit s-a procedat la informarea permanentă a conducătorilor entităților verificate cu privire la deficiențele constatate în vederea formulării unor puncte de vedere, precum și pentru remedierea acestora în perioada acțiunilor.

O atenție deosebită s-a acordat punerii de acord cu entitatea controlată a aspectelor reținute de către auditorii publici externi în urma efectuării verificărilor, precum și analizării împreună cu conducerea entității a recomandărilor formulate, pentru înlăturarea deficiențelor constatate.

În cazurile în care managementul entităților publice verificate nu și-a însușit constatările auditorilor publici externi, reprezentanții entităților au formulat puncte de vedere prezentate în timpul concilierii constatărilor sau prin obiecțiunile depuse la actele de control/audit întocmite, însă aceste puncte de vedere nu au fost construite pe argumente solide și pertinente, de cele mai multe ori acestea s-au limitat la: formulări cu caracter general, fără a fi susținute cu documente probatorii; afirmații limitate la considerentul că simpla aprobare, prin bugetele locale, a unor fonduri publice ar legitima angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata unor cheltuieli nejustificate și situate în afara cadrului legal; considerarea unor clauze din contractele colective de muncă drept temei justificat în acordarea unor drepturi salariale sau de natură salarială ș.a. astfel că, acestea nu au fost de natură să modifice constatările consemnate în actele de control/audit.

Până la data prezentului raport, pentru înlăturarea abaterilor constatate în urma acțiunilor de control/audit efectuate la nivelul unităților administrativ teritoriale au fost emise 11 decizii prin care s-a dispus ducerea la îndeplinire a 86 măsuri.

Din totalul de 86 măsuri dispuse prin deciziile emise, au fost contestate un număr de 44 măsuri (51% din total), de către un număr de 8 (opt) entități.

În ce privește abaterile generatoare de prejudicii și venituri suplimentare, s-a remarcat o tendință de remediere a acestora numai după încheierea actelor de control, prea puține entități fiind preocupate de a lua măsuri pe parcursul acțiunii.

Cu toate că auditorii publici externi au discutat și analizat constatările cu conducerile entităților verificate, în vederea elucidării cauzelor și împrejurărilor care au condus la producerea deficiențelor constatate, în foarte puține cazuri persoanele cu atribuții au luat măsuri operative în timpul acțiunilor de audit/control.

Este de precizat faptul că, majoritatea punctelor de vedere divergente, cu privire la recomandările/măsurile dispuse prin decizii neînsușite de entități, se referă la stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciilor aduse bugetelor locale prin acordarea de venituri de natură salarială nelegale, abateri care s-au regăsit și în perioadele anterioare și pentru care instanțele judecătorești au pronunțat sentințe nefavorabile unităților administrativ-teritoriale.

Auditul financiar, precum și acțiunile de control tematic la nivelul unităților administrativ-teritoriale au relevat o serie de curențe și nereguli în modul de formare, administrare și utilizare a resurselor publice, fiind necesare în continuare măsuri pentru îmbunătățirea managementului finanțelor publice locale și dezvoltarea la un nivel corespunzător a capacității instituționale de elaborare și execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

IV. Concluzii și recomandări

Analizând abaterile de la legalitate și regularitate constatate și consemnate în actele încheiate în urma acțiunilor de control/audit efectuate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, se pot face următoarele aprecieri cu privire la performanța gestionării fondurilor publice de către entitățile verificate:

✓ Situațiile financiare auditate în anul 2017 (încheiate la 31.12.2016 de unitățile administrativ-teritoriale) nu au fost întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, nu au oferit o imagine fidelă a poziției și performanței financiare a acestor entități, nefiind respectate principiile legalității și regularității în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului.

✓ Ordonatorii de credite/primarii unităților administrativ-teritoriale, nu înțeleg și nu sunt preocupați să înțeleagă mecanismul de evidențiere și înregistrare în evidența contabilă a operațiunilor patrimoniale, și ca urmare nu acordă importanța cuvenită acestui segment de activitate. Mai mult în numeroase cazuri, nici personalul cu atribuții financiar contabile nu are pregătire temeinică și nu stăpânește reglementările legale în domeniu.

✓ Constatările privind încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale cu referire la cazurile în care în anumite instituții publice verificate, nu există o evidență clară a contractelor care afectează administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale, denotă, din partea conducerii entităților verificate, o vădită lipsă de preocupare în ceea ce privește evidențierea și urmărirea contractelor de concesiune și/sau de închiriere a bunurilor din patrimoniul public și privat, de urmărire și încasare a veniturilor din concesiuni și/sau închirieri.

✓ S-a manifestat lipsa de preocupare pentru reevaluarea patrimoniului, precum și pentru inventarierea, evaluarea și înregistrarea în patrimoniul unităților administrativ-teritoriale a tuturor bunurilor care aparțin domeniului public și/sau privat, în special terenuri cu vegetație forestieră și pășuni.

✓ Există o slabă preocupare din partea conducerilor entităților verificate cu privire la organizarea activității de identificare, stabilire, înregistrare și urmărire a încasării veniturilor cuvenite bugetelor locale iar numărul de personal angajat este subdimensionat și fără o pregătire profesională corespunzătoare. De asemenea conducerea unităților administrativ-teritoriale nu este preocupată în implementarea unui control intern adecvat în domeniul colectării impozitelor și taxelor locale de unde și gradul scăzut de autofinanțare al cheltuielilor din venituri proprii și dependența ridicată a unităților administrativ-teritoriale de alocațiile de la nivel central.

✓ Sugestiv în susținerea dezinteresului pentru colectarea veniturilor la bugetele locale este acceptarea și achitarea din bugetele locale a facturilor aferente prestărilor de servicii de salubritate, efectuate de operatorii economici pentru persoanele fizice de pe raza unităților administrativ – teritoriale, în condițiile în care primăriile nu au încasat de la populație, prin taxa specială stabilită, contravaloarea acestor servicii.

✓ Fundamentarea veniturilor s-a realizat, în general pornind numai de la realizările anului precedent, fără inventarierea materiei impozabile, fără a ține cont de rămășițele din anii precedenți și fără identificarea unor noi surse de venit.

✓ Disfuncționalitățile în organizarea și exercitarea controlului intern/managerial, controlului financiar preventiv propriu și auditului public intern, a reprezentat principala cauză care a condus la înregistrarea abaterilor de la normele legale constatate la nivelul unităților administrativ-teritoriale cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, ca surse generatoare de prejudicii și de risipă în fondurile publice, impactul valoric al abaterilor cauzatoare de prejudicii fiind în creștere față de anul precedent. De cele mai multe ori, măsurile luate în vederea organizării sistemului de control sunt formale și ineficiente, fiind simple consemnări pe hârtie care nu se aplică în practică.

✓ Ordonatorii de credite de la nivelul unităților administrativ-teritoriale ignoră prevederile legale în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar, prin acordarea nelegală de sporuri și indemnizații cu toate că, în ultimii ani, procesele pe care le intenționează împotriva încheierilor emise conform prevederilor legii și ale regulamentului, sunt pierdute de entitățile verificate.

✓ Multe dintre abateri se datorează necunoașterii sau interpretării eronate a reglementărilor legale, atât la nivelul autorităților deliberative, cât și a celor executive și ale personalului angajat în cadrul unităților administrativ-teritoriale. Pe de altă parte, trebuie subliniat și faptul că legislația, complexă și stufoasă, din cauza multiplelor domenii gestionate la nivelul acestor unități, creează dificultăți de interpretare și implementare.

Având în vedere abaterile de legalitate și regularitate constatate, **concluzia generală** care se desprinde este aceea că, acestea se datorează unui **management defectuos al fondurilor publice**, cauzat, pe de o parte, lipsei de preocupare/interes din partea conducerilor entităților verificate în ceea ce privește identificarea, stabilirea, înregistrarea și urmărirea încasării veniturilor cuvenite bugetelor locale, acuratețea și veridicitatea datelor din conturile de execuție verificate, administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale, iar pe de altă parte, „*interpretării forțate*” a actelor normative și/sau „*ignorării*” anumitor prevederi ale acestora, în ceea ce privește efectuarea cheltuielilor bugetare.

În general, punctul de vedere al conducerii entităților verificate în ceea ce privește abaterile și deficiențele consemnate în actele de control/audit este, din păcate, unul de indiferență/nepăsare/ignorare, concluzie susținută și de faptul că marea majoritate a entităților nu formulează, în lipsa unor argumente bazate pe prevederi legale în vigoare, obiecțiuni la constatările din procesele verbale de constatare încheiate, ci contestații împotriva măsurilor dispuse prin deciziile emise.

În majoritatea cazurilor, contestațiile sunt formulate prin avocat, ceea ce denotă lipsa de interes în înțelegerea abaterilor constatate, precum și lipsa de implicare din partea conducerii entităților verificate în modul de urmărire și ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie.

Recomandările formulate de Camera de Conturi Satu Mare s-au referit în principal la:

✓ Corectarea erorilor din evidența fiscală și contabilă care au condus la denaturarea informațiilor prezentate în situațiile financiare încheiate la 31.12.2016.

✓ Inventarierea întregii mase impozabile, stabilirea, evidențierea și încasarea în cuantum și la termenele prevăzute de lege a tuturor veniturilor bugetare, care considerăm că va conduce la îmbunătățirea activității de evaluare și de urmărire a modului de încasare a veniturilor bugetare pe parcursul execuției bugetare.

✓ Extinderea verificărilor, în cadrul termenului de prescriere a dreptului organelor fiscale de a stabili obligații fiscale, asupra tuturor autorizațiilor de construire emise de autoritatea publică, constatarea stadiului construcțiilor realizate, întocmirea proceselor verbale de recepție și impunerea contribuabililor conform reglementărilor legale în materie.

✓ Inventarierea și identificarea construcțiilor noi și a celor la care au fost executate lucrări de reconstruire, consolidare, modernizare, modificare sau extindere de pe teritoriul comunei, înregistrarea în evidența fiscală și contabilă a diferențelor de impozit pe clădiri și a accesoriilor aferente și luarea măsurilor de încasare a debitelor.

✓ Aplicarea tuturor formelor de executare silită până la stingerea integrală a creanțelor restante cuvenite bugetelor locale, atât pentru cele existente în sold la data verificării, cât și pentru cele constatate suplimentar în timpul misiunilor de audit.

✓ Urmărirea și verificarea de către autoritățile administrației publice locale a modului de încheiere și derulare a contractelor de închiriere/concesionare de active din patrimoniul unităților administrativ-teritoriale și urmărirea realizării efective a veniturilor din aceste activități.

✓ Evaluarea terenurilor cu vegetație forestieră și a pășunilor existente în domeniul public și/sau privat al unităților administrativ-teritoriale și înregistrarea rezultatelor în evidența contabilă (în conformitate cu reglementările legale), precum și efectuarea reevaluării patrimoniului.

✓ Organizarea sistemului propriu de control managerial, potrivit legii, prin identificarea și evaluarea riscurilor cheie privind activitățile ce trebuie desfășurate de toate compartimentele entității și gestionarea acestor riscuri în vederea stabilirii controalelor interne corespunzătoare, identificarea tuturor activităților procedurale din entitate și urmărirea elaborării de proceduri de lucru necesare în realizarea sarcinilor.

✓ Extinderea verificărilor și stabilirea întinderii prejudiciilor cauzate bugetelor locale, înregistrarea acestora în evidența contabilă și dispunerea măsurilor de recuperare integrală potrivit reglementărilor legale.